

АНДРІЙ
БОНДАРЧУК

ЗАЙВА НЕДІЛЯ

16606
17507

КОНТРОЛЬНЫЙ ЛИСТ СРЯД
ВОЗВРАТ

Книга должна быть
не позже указанного

Количество гр

24347 2-3
Б 81

08

АНДРІЙ БОНДАРЧУК

ЗАЙВА НЕДІЛЯ

Оповідання

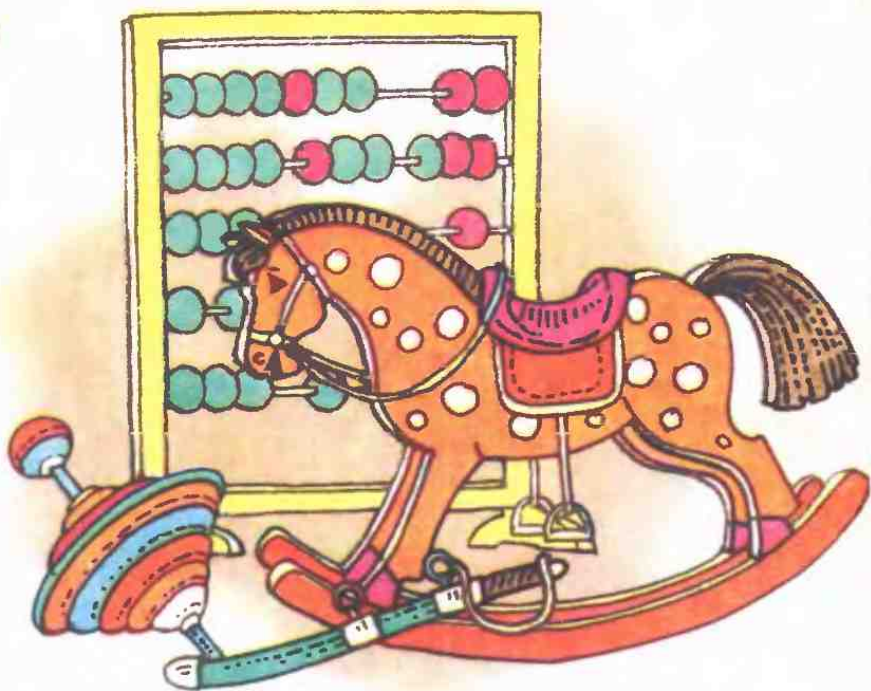
Для дошкільного та
молодшого шкільного віку

Художник
ОЛЕКСАНДР ГАЙДАЙ

КИЇВ «ВЕСЕЛКА» 1988

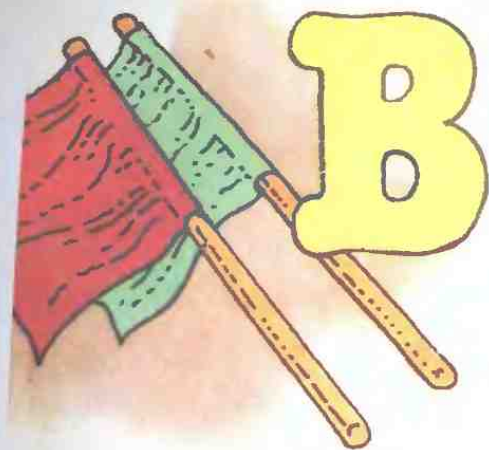
Голубова ЛЕС
2 01 23113

Б 4803010200—178 КУ—№ 9—151—1988
М206(04)—88

ISBN 5-301-00262-7

С. Видваництво «Веселки»

БАБУСИНІ ПРАПОРЦІ

ідтоді, як тато купив Павлусеві й Толькові велосипеди, не стало в хаті спокою. Брати, навчившись їздити, так гасали по кімнатах та в коридорі, що мама й бабуся не встигали за ними прибирати. Воно, звісно, краще б надвір податися, але хто ж по снігу на велосипеді їздить? Отож і товчуться в коридорі — добре, що просторий. Бабусі вже надокучило їх умовляти.

Якось брати дивилися по телевізору кінофільм. Там широкою дорогою рухалася колона військових автомашин.

— Нехай і наші велосипеди будуть військовими машинами, — запропонував Только.

— Давай, — згодився Павлусь. — Тільки цур я буду генералом. Ти мене пропускатимеш, бо генерал найголовніший.

І знову ходором заходила квартира. Хлоп'ята щосили натискають на педалі, у дзвіночки дзвонять, немов на пожежу.

— Бах-бах-бах! Тра-та-та-та! Ура-а! — в повітря летять м'ячі, черевики, іграшки — тобто кулі й снаряди.

— Що це ви такий гармидер зчинили?! — схопи-лася за голову бабуся.

— Не заважайте! — об'їхав її на велосипеді То-лько.— У нас якраз бій розгорівся. Снаряди на ма-шинах треба підвезти. Генерал наказав.

— То ви б хоч правил руху дотримувалися...

— Нічого ви, бабуся, не розумієте,— відмахнув-ся Павлусь.— Які там на війні правила!

Усміхнулася бабуся і пішла в свою кімнату. А згодом з'явилася перед онуками у військовій гім-настерці з сержантськими погонами; на грудях ме-далі виблискують, аж світліше в кімнаті стало. А в руках — якісь прапорці.

У дітей роти порозкривалися від подиву.

А бабуся підняла один прапорець, а другим по-казує, куди їхати. Розгубилися водії, ані руш, тіль-ки оченятами кліпають.

Тоді бабуся сіла на канапі, біля себе онуків поса-довила і почала розповідати про війну з фашистами, про те, як вона була регулювальницею.

— Бувало, налетять ворожі літаки на машини з боеприпасами чи на цистерни з паливом. Падають бомби, земля двигтить, усе навколо горить — про-світку не видно. А ми, регулювальники, не полишає-мо своїх постів. Стоїмо й показуємо прапорцями до-рогу військовій техніці, щоб ніхто не збився з шля-ху, щоб кожен знав, кому куди їхати. І всі мене слу-халися. Навіть генеральські «легковички», — бабуся жартома притисла пальцем Павлусів ніс.

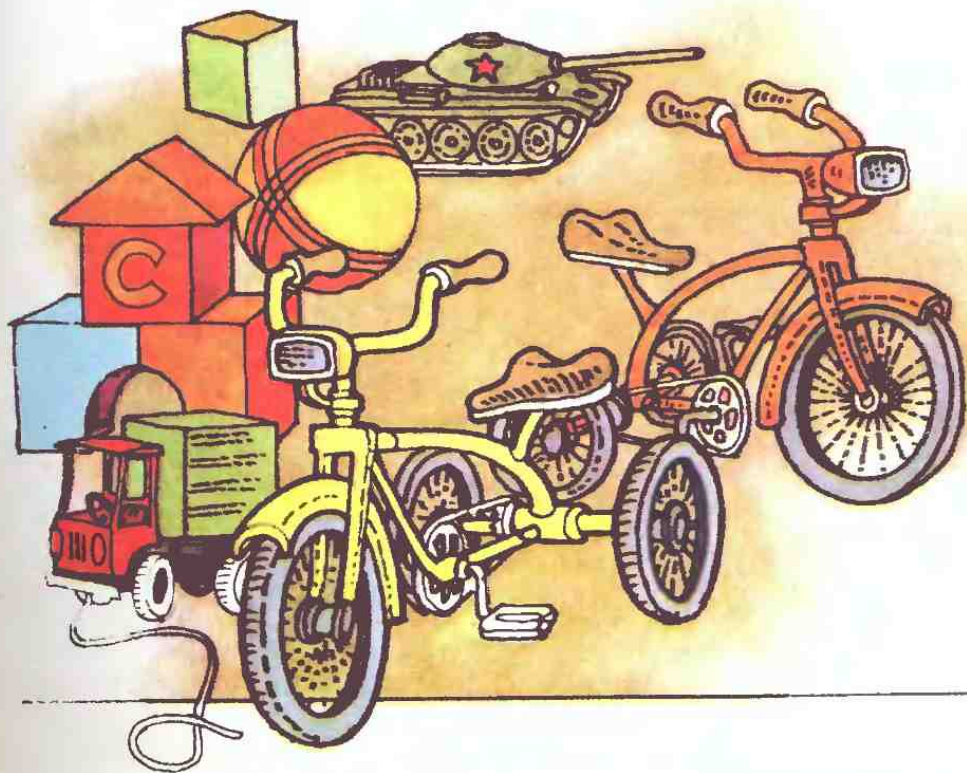
Брати дивилися на її лагідне обличчя і все диву-

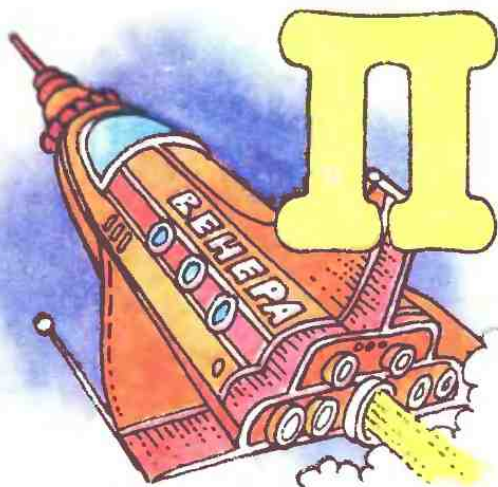
валися: оце так бабуся у них! А вони й не знали. Потім хлоп'ята знову причепили до велосипедів іграшкові машини й поїхали. Бабуся їм прапорцями шлях показувала. А вони слухняно підкорялися. Зрештою, старенька стомилася і підняла червоний прапорець.

— Що трапилося, товаришу сержант? — зупинився Только.

— Фронт снарядів чекає! — нетерпляче гукнув Павлусь.

— Глуши мотори! Час обідати, — засміялася бабуся і вже поважно додала: — Любі мої онучата, хай ніколи-ніколи не доведеться вам їздити дорогами війни.

ПЕТРУСЕВА МРІЯ

етрусь уважно слухав, як вихователька розповідала про космонавтів, про польоти на Місяць, на Венеру, і замріявся.

Відразу після обіду побіг до залу, щоб краще

розгледіти портрет космонавта Павла Поповича.

На тому портреті Попович підняв праву руку і ніби вітається з ним, Петрусем. Очі усміхнені, щирі, сміливі. А одяг космонавта так і сяє сріблом. Замилювався Петрусь.

— Петре, а чому ти спати не йдеш? — гукає вихователька. — Я ледве тебе розшукала.

— Я зараз, Віро Василівно. — Хлопчик пішов у спальню і, швиденько роздягнувшись, ліг у ліжко. Незчувся, як очі самі заплющилися.

І сниться йому, що Павло Попович зійшов зі свого великого портрета і йде прямісінько до нього — Петруся.

А тоді нахилився та й каже:

— Вставай, Петрусю, на ракеті полетимо.

Хлопчик швиденько зодягається, і космонавт бере його за руку. Ось вони виходять на подвір'я дитячого садка. На них дивляться геть усі діти, щось ви-

гукують. Виховательки, няні, навіть завідувача теж проводжають їх у політ.

У руках дітей і дорослих багато квітів. А онде стоїть Юрко, найліпший Петрусів приятель. Щоправда, вчора вони посварилися. Але Петрусь не сердиться.

— Юрко, ходімо з нами,— кличе Петрусь, і той, звичайно ж, іде.

Ось над майданчиком височить ракета. І поруч ще один космічний корабель. Кращий ракети, великий, так і виблискує на сонці.

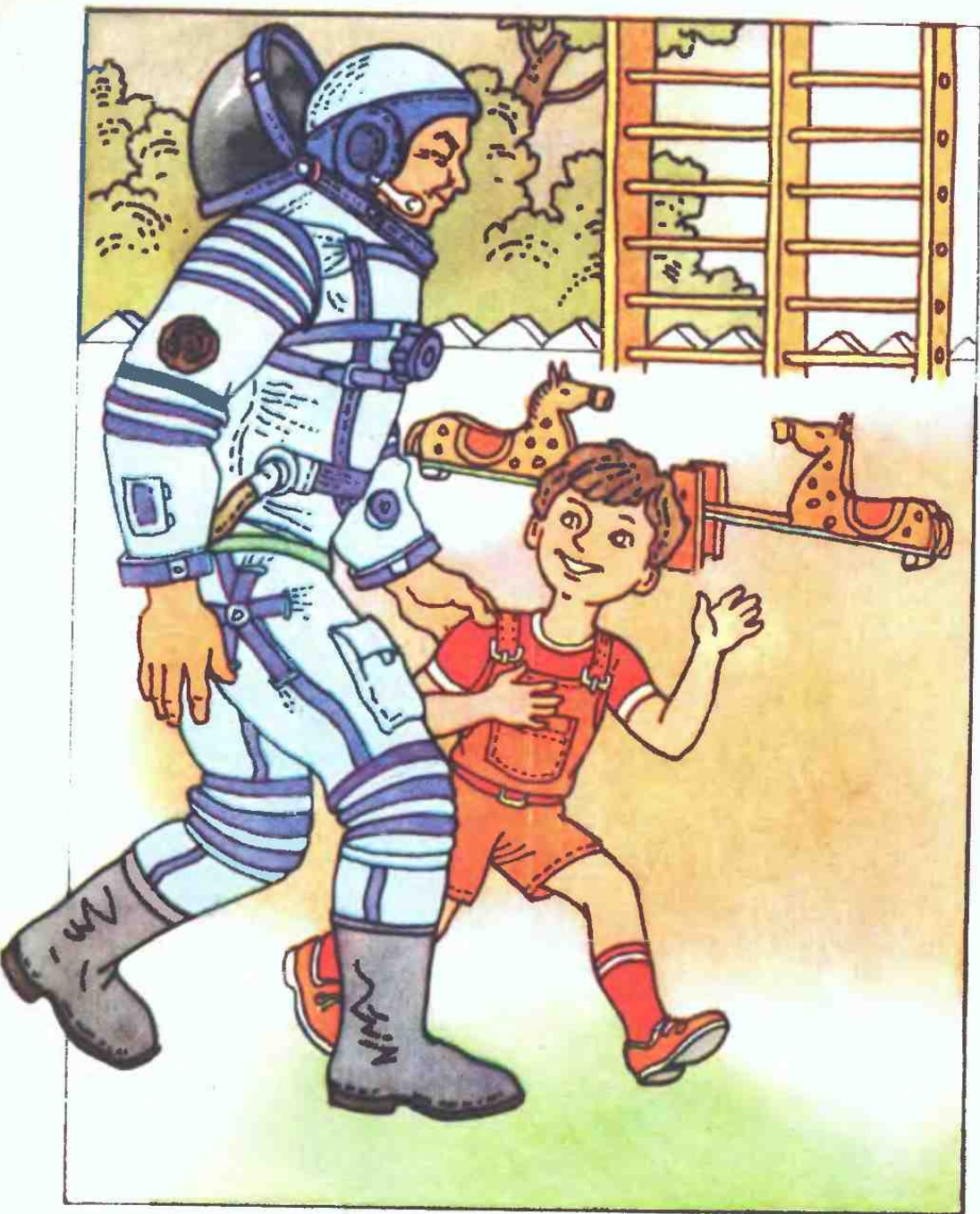
— А це що? — питає Павло Романович.

— Як що? — каже Петрусь.— Це «Венерохід». Ми з татком його зробили. Зараз полетимо на Венеру.

— І мене візьмете з собою? — питає Павло Романович.

— Аякже.

Нарешті вони сідають в ракету. Петрусь за командира, Юрко — бортінженер, а Павло Попович — їхній пасажир. Летять вони крізь хмари, минають Місяць, до Венери прямують. Хлопці не бояться. Та й чого боятися, адже з ними летить Павло Попович! Тепер і вони космонавти...

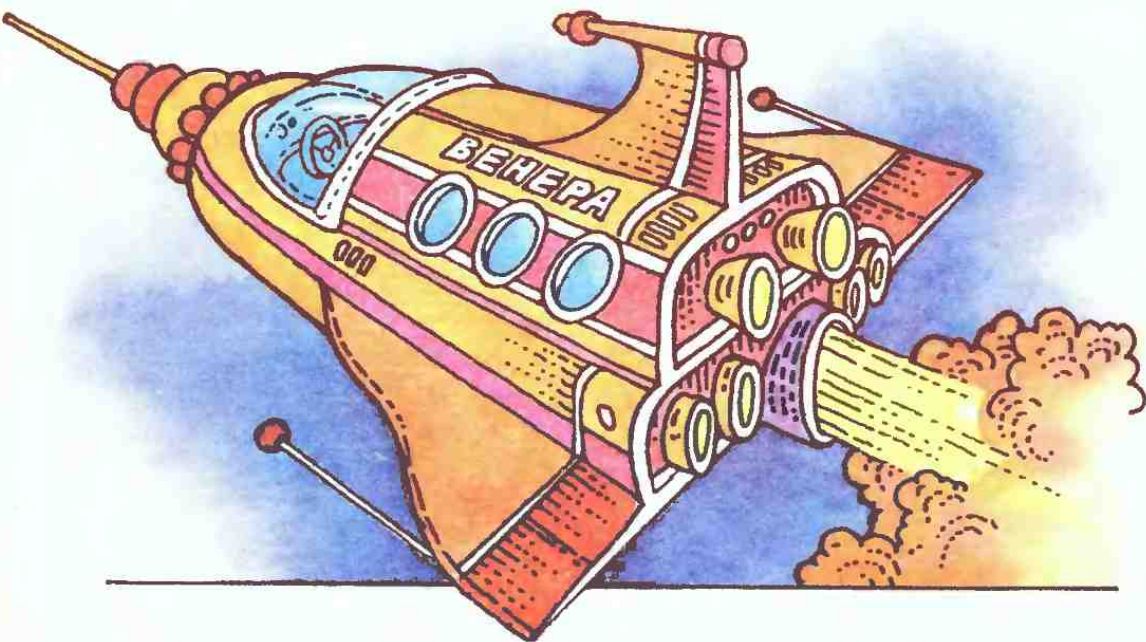
Петрусь подає команду:

— Приготуватися до посадки!.. Павле Романовичу, не хвилюйтеся. Зараз будемо сідати.

Потім вони йдуть по Венері. Мешканці планети вітають їх, дарують квіти. Достоту, як на Землі. У них на Венері і дитсадок як на Землі. Вихователька теж схожа на їхню Віру Василівну. Вона вітає космонавтів, кладе теплу руку на Петрусьову голівку і каже:

— Час уставати...

Петрусь розплющує очі...

ЗАЙВА НЕДІЛЯ

и, напевно, вже знаєш, що в кожному тижні по сім днів. І що вони завжди йдуть один за одним. Давай назвемо їх: понеділок, вівторок, се-

реда, четвер, п'ятниця, субота, неділя.

Так? А звісно, що так!

Ось і Катруся всі дні тижня гарненько запам'ятала.

В будні вона охоче ходить до дитячого садочка, бавиться там. А неділі все одно жде не діждеться. Бо в цей день вони завжди йдуть з татом і мамою до Дніпра.

Плавають на ракеті, гуляють вздовж берега. А ще неодмінно відвідують містечко розваг. Там Катруся з мамою гойдаються на гойдалці, на каруселі катаються, а тато любить постріляти у тирі.

— Тату,— яюсь запропонувала Катруся,— а давай-но зробимо так, щоб завтра знову була неділя.

— Згода, але як ми це зробимо? — питає тато.— Куди ж завтрашній понеділок подінемо?

— Понеділок хай буде у вівторок,— відповіла Катруся.

— Гаразд,— погодився тато.— А вівторок?

— У середу.
— А середа?
— У четвер.
— А четвер?
— У п'ятницю.
— А п'ятниця?
— В суботу.
— А субота?
— А субо-о-та...— замислилася Катруся.— Су-
бота випадає на неділю...

Глянула дівчинка на тата і маму та й знову давай
рахувати на пальцях. А тоді замахала руками.

— Ой, тату, ніяк не виходить у мене зайва неді-
ля...

ЮРАСЬ І ПУШОК

рася й Пушка водою не розлити. А розлучаються вони хіба що, як настає ніч.

Бува, пошлють Юрася до сільмагу по хліб, а Пушок за ним — хвостиком. Ні на крок не відстає.

Якось Юрась із Пушком проходили повз баштан. Динь там — аж в очах жовтіє! Так запахли, що Юрась навіть носа потер і слинка потекла.

— Чуй-но, Пушок, — каже Юрась. — Ти отут постій, щоб ніхто не надійшов, а я нишком вирву одну диньку і зразу ж назад...

Пушок покрутив хвостиком. Сів на задні лапи. Та тільки-но Юрась почав підкрадатися до динь, як Пушок забіг йому наперед і голосно, на весь баштан, загавкав.

— Чого ти? Замовкни! — розгублено закліпав очима Юрась. — Це ж я! Хіба не бачиш?..

А Пушок свої: «Гав, гав, гав!»

Юрась як дремене з баштана... А Пушок за ним — хвостиком.

МЕДИЧНА СЕСТРА

юда бавиться з хлопцями, бо в неї — старший брат. Бо і в сусідів кругом хлопці.

Возять хлопці самоскиди. І Люда возить. Гудуть, наче справжні літаки. І Люда гуде. Бігають і татакають, як на

війні кулемет. І Люда татакає. І падає, коли Павлик-ватажок скомандує:

— Падай, ти вбита!

Вона падає і лежить, бо вона солдат.

Через плече в Люди санітарна торбина. З червоним хрестом і півмісяцем. А в торбині є зеленка, вата й бинти. Хто з хлопців подряпається чи поколеться — Люда відразу замастить. А як кров іде, то й забинтує. Це буває найчастіше у спостерігачів, — вони на дерева лазять.

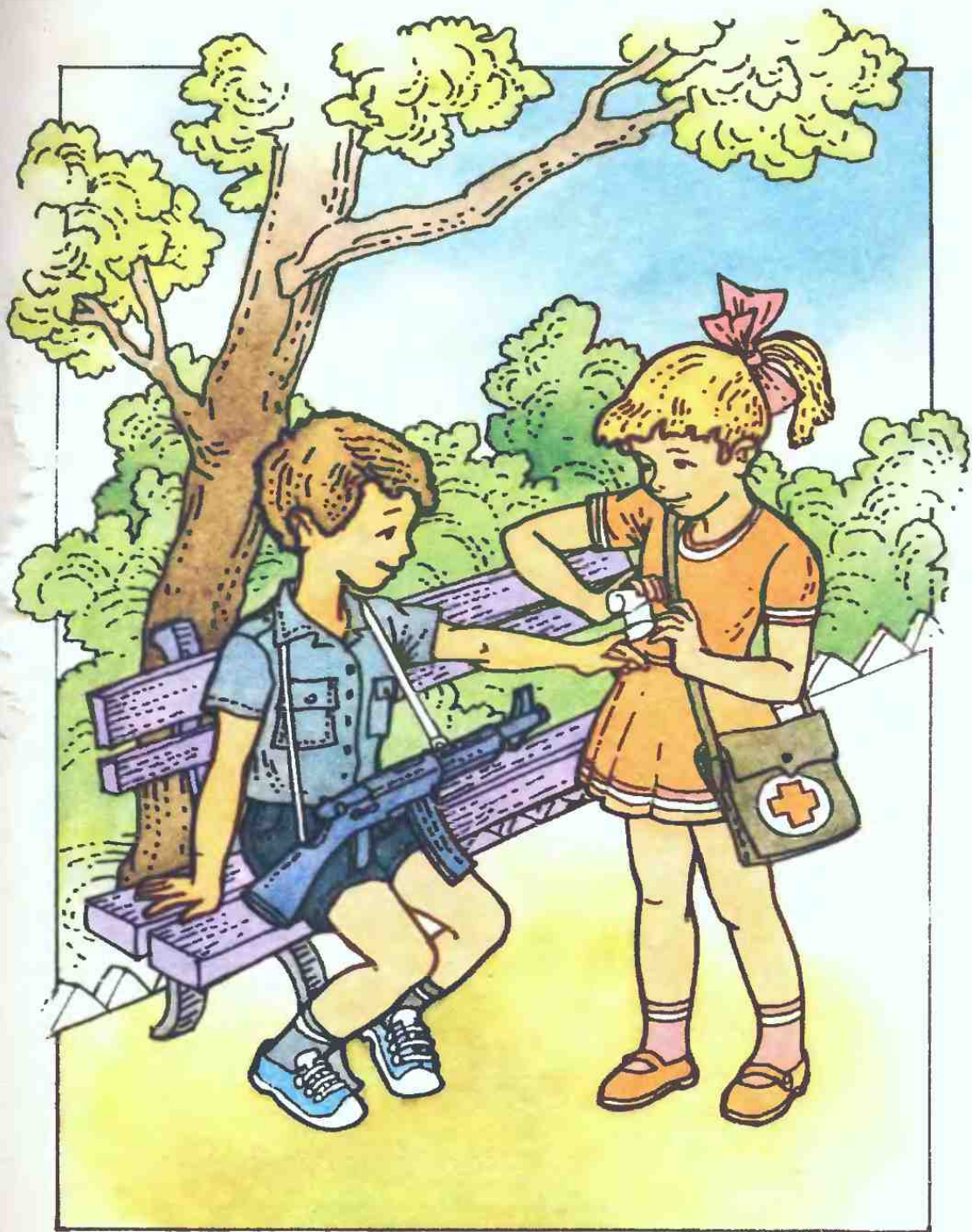
І раптом упав Павлик, її командир. Застогнав, як поранений. А Люді до нього підповзти ніяк, бо ворожий кулеметник — Коля Чучуй — татакає.

— Ну, коли так, я тебе зараз гранатами закідаю!

Пробралась Люда поміж кущами і, закидавши шишками ворожого кулеметника, вигукнула:

— Миколко, ти вбитий!

А він не вгаває. Татакає й татакає. Каже:

© 1984 by [illegible]

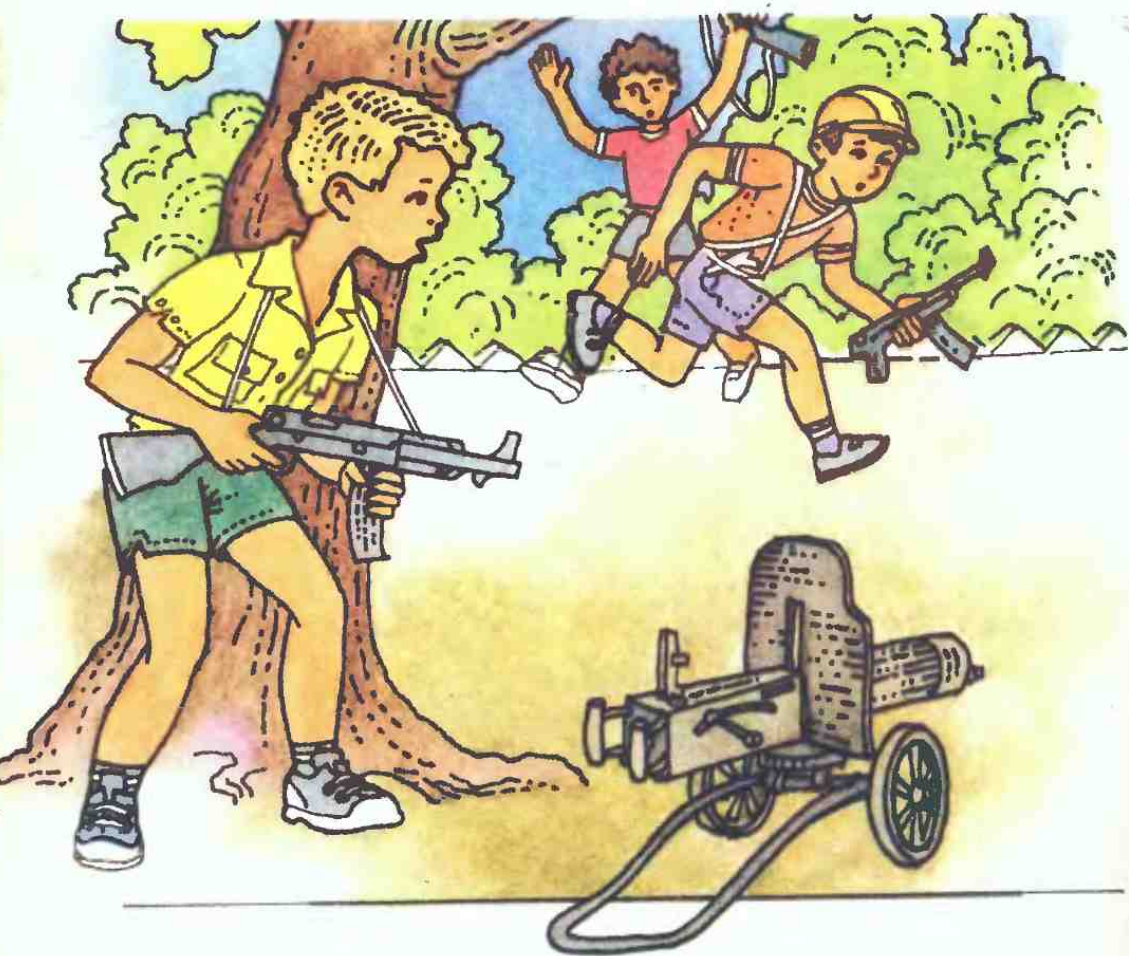
— Я твої гранати назад відкинув.

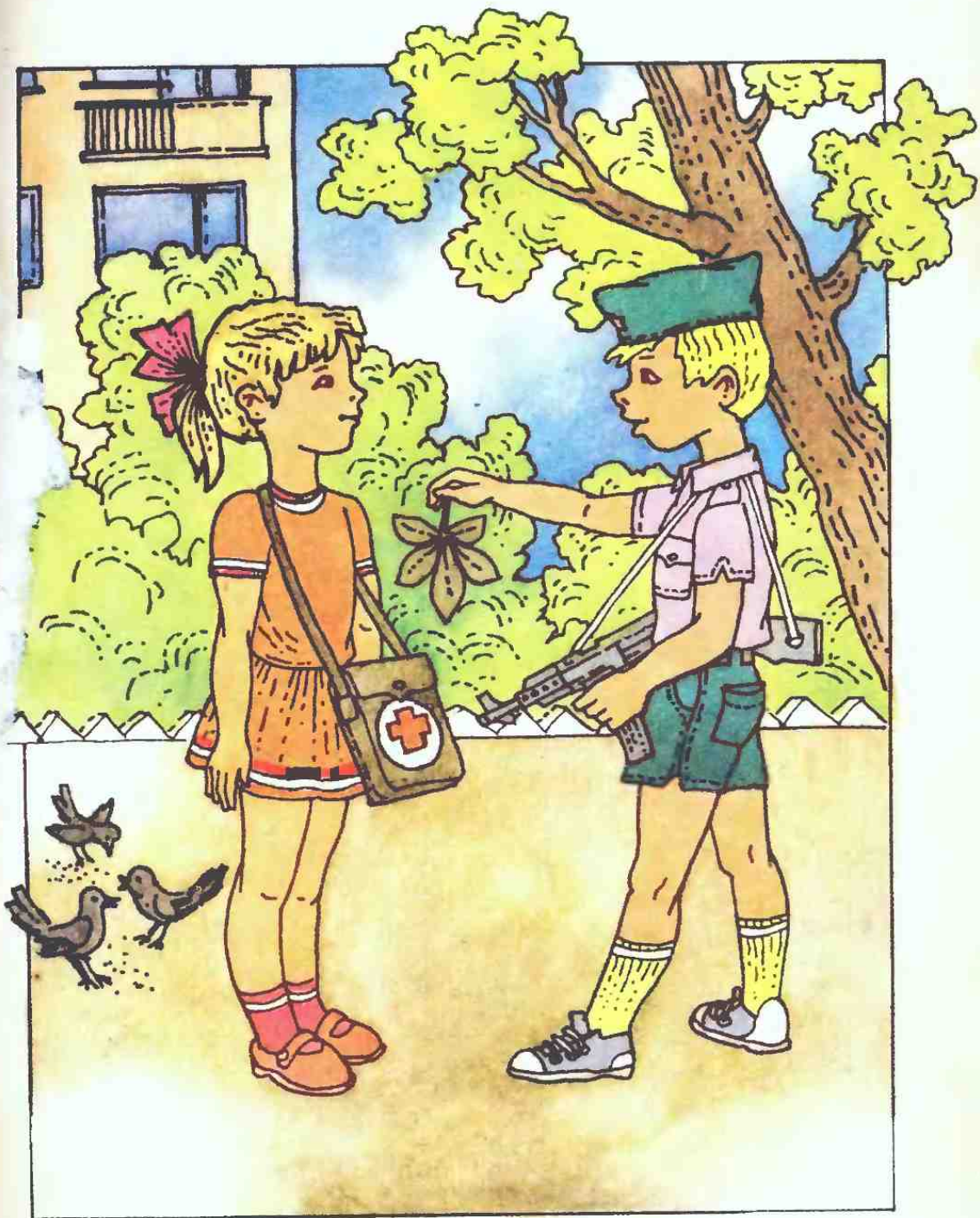
— Тоді ось тобі: тах-тах. Я тебе з пістолета поранила, перекидайся.

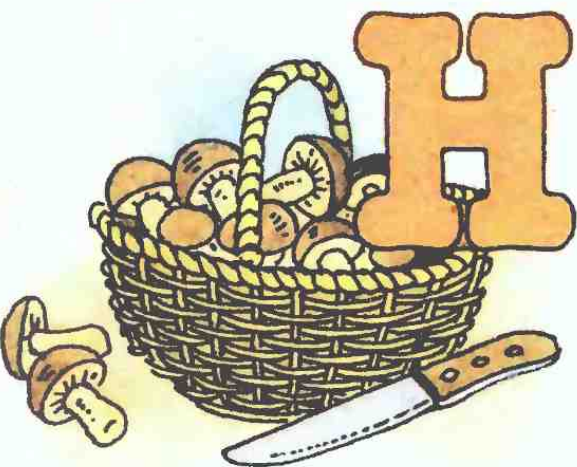
І він послухав, перекинувся.

Люда стрибнула з-за куща. Захопила ворожий кулемет. І повернула його проти ворога. Тоненький голос дівчинки татакає й татакає. Нарешті ворожа атака відбита.

— Молодець, медична сестра! — почула Люда Павликів голос. — Я нагороджую вас орденом.

ТЕРПЕЦЬ

априкінці літа, коли випаде теплий тихий дощ, у лісі ростуть гриби. Вони виглядають з-під глиці або ховаються у траві, наче у піжмурки гуляються.

Тарасиків дідусь за день-два після грибного дощу взуває гумові чоботи, бере плетеного з лози кошика, сучкувату ковіньку і до світсонця вимандрує у ліс. Тарасик на той час ще спить. А коли проснеться, то не може дочекатися дідуса. Бо любить гриби.

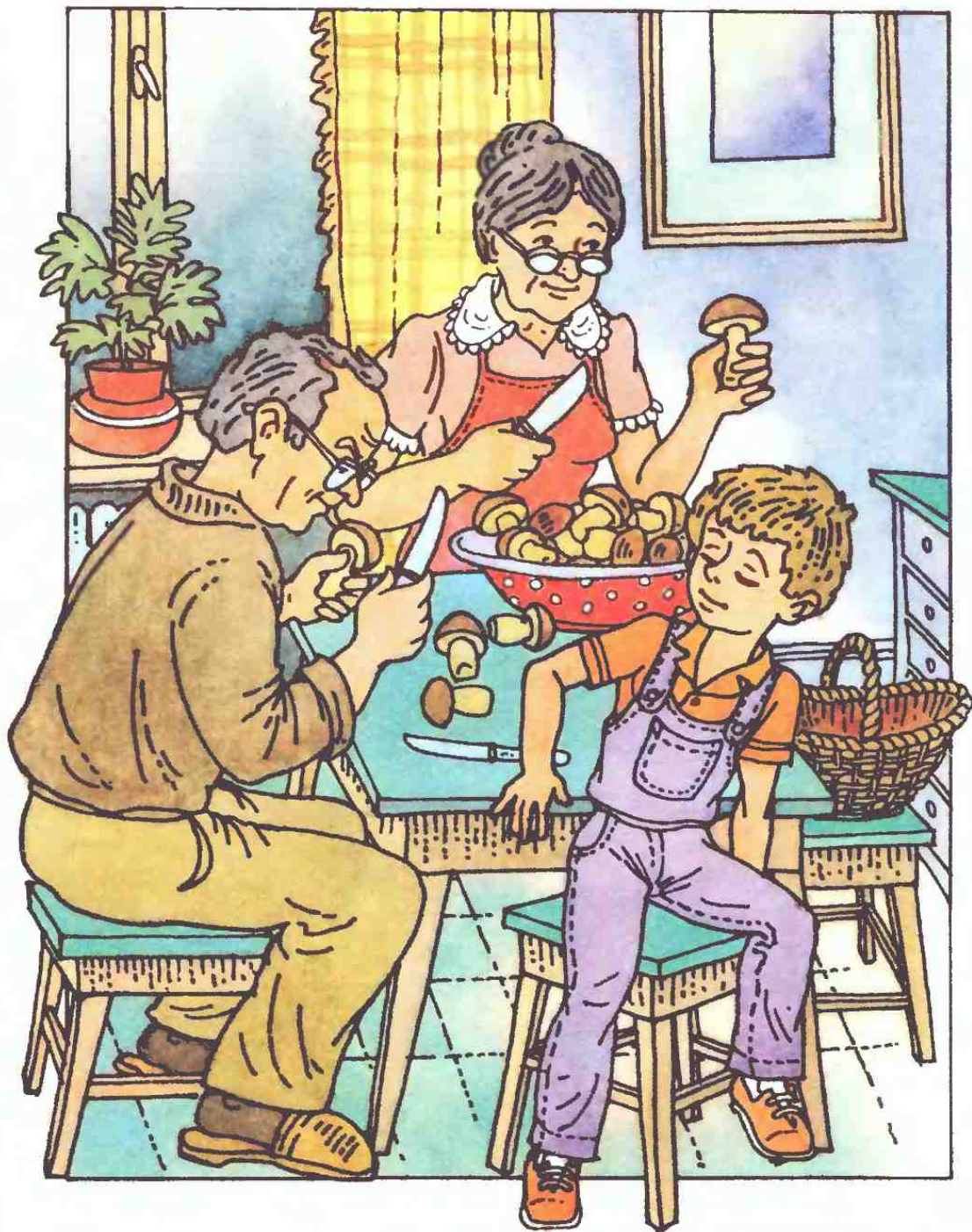
Десь уже обідньої пори дідуньо вертається додому. А в кошику в нього повно-повнісінько і боровиків, і сироїжок, і лисичок, і зеленук... А найбільше — маслюків. Вони дуже смачні. А от чистити їх — діло морочливе і загайне. Неабиякий терпець треба мати.

Дід і баба вмощуються на ослінчиках біля кошика і чистять гриби: обшкрібують ніжки, а з шапок маслюків брунатну плівочку здирають.

Тарасик підбігає та й каже:

— Дідуню, візьміть і мене по гриби. Я такого вам боровика знайду, що й не донесете!

— Щоб знайти такого гриба, треба довго ходити, у тебе терпець увірветься,— всміхнулася бабуся.

— А ось і не увірветься,— запевнив онук.

— У ліс я не візьму тебе, ти будеш проситися на руки,— сказав дідусь.— Що ж то за грибник, що на руках сидить.

— А я ковiньку візьму і не буду проситися,— каже Тарасик.

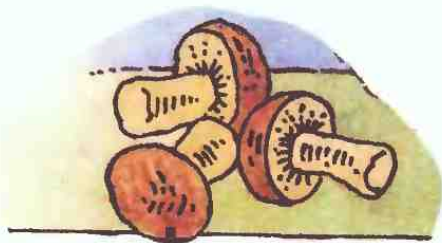
— Гаразд, ось тобі ніжик, і сідай чистити гриби. А ми перевіримо твій терпець,— каже дідусь.

Тарасик приніс маленький стiльчик і взяв першого маслючка. Хоч уколівся сосновою глицею, змовчав. Обшкріб ніжку, здер плівку з шапочки. Потім почистив другого маслючка, третього. Та й став поглядати на дiдуся. А маслюки такі слизькі, ковзають поміж пальцями, ніби пручаються. Зовсім не слухаються Тарасикових рук. Та ще й колються глицею.

«Ні, не кину,— думає собі Тарасик, поглядаючи вже на бабуся.— І як вона так швидко їх чистить?..»

Зрештою Тарасикові від цієї роботи нудно стало. Глянув з-під лоба на дiдуся. Тихо поклав недочищений гриб, ножика і прошепотів сам собі:

— Я лише на хвилинку до Васька побіжу і зразу ж назад. У мене, мабуть, терпець увірвався...

ЯК ОЛЕНКА ДО ШКОЛИ ЗБИРАЛАСЯ

и не подумайте, що Оленка невесела дівчинка. Зовсім ні. Навпаки, вона дуже весела. Це тільки сьогодні така, бо останній день у дитячому садку. Воно і до школи

хочеться. В Оленки вже є і форма, й портфель, і буквар, і зошити. Але ж у школі не буде Ніни, Тасі, Каті. Не буде Віри Антонівни. Іграшок теж не буде — ні улюбленої ляльки Моті, ні малого ведмедика Мишка.

Коли Оленка після пообіднього сну прокинулась, то зовсім тихенько лежала в ліжку. Дивилась на свій портфель, що стояв поруч на стільчику. А в портфелі — пенал і зошити. Це їй подарували в дитячому садку. Сьогодні, коли був ранок, вони з подружками танцювали, читали вірші. А потім Оленка ще й співала. І всі діти аплодували їй.

Оленка зітхнула і схлипнула.

— Ти чого плачеш? — спитала вихователька Віра Антонівна.

— А чи можна до обіду ходити в школу, а після обіду в дитсадок?

Вихователька пригорнула Оленку і сказала:

— А ти ходитимеш до нас у гості. Добре?

— Угу,— погодилась Оленка і трішки заспокоїлась. От скоро прийде мама і Оленка піде додому, але і завтра, і потім приходитиме в дитячий садок у гості.

Маму Оленка попросила:

— Мамочко, почекай мене трішки! — і побігла в залу, де вони завжди бавилися. Там на килимі в куточку сиділи ляльки.

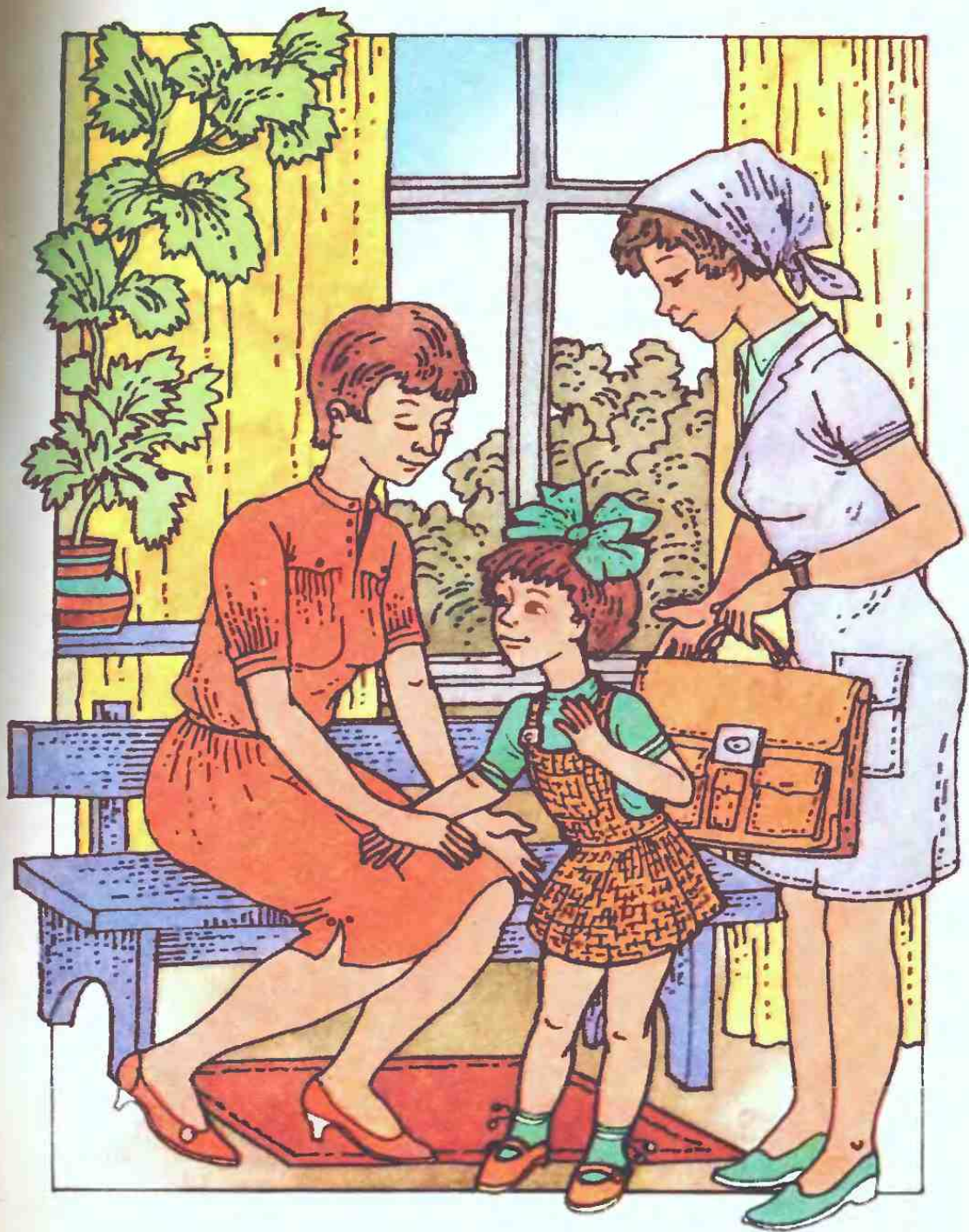
Три ведмеді дивилися на Оленку блискучими очима. Оленка пригорнула їх.

— До побачення,— шепнула їм на вушко.

А на стільчику сидить лялька Мотя і пильно ди-

вється на неї. Оленка підбігла до ляльки і мало не заплакала.

— Оленко, на тебе мама чекає,— нагадала вихователька.

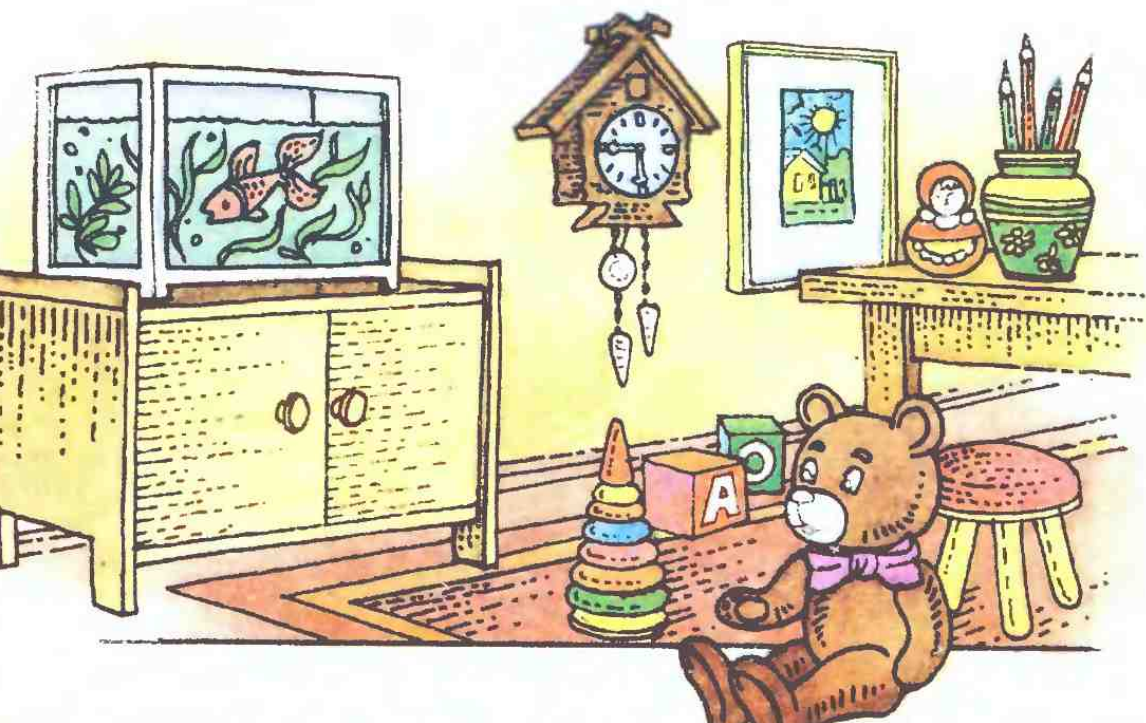
Зібралися діти. А ляльки так жалібно дивляться, що не можна їх лишити.

— Нехай Оленка бере свою ляльку,— враз сказала Ніна з молодшої групи.

— Оленко, візьмеш свою Мотю? — запитала Віра Антонівна, пригорнувши дівчинку.

Оленка крізь сльози мовчки дивилася на дівчаток і ляльку Мотю. Адже вона так звикла до них. Дівчинці не хотілося забирати свою ляльку від подружок. Оленка притиснула свою ляльку, погладила, а тоді подала її найменшій дівчинці:

— На, грайся і бережи її. А я буду приходити до вас у гості.

З М І С Т

Бабусині прапориці

3

Петрусєва мрія

8

Зайва неділя

13

Юрась і Пушок

15

Медична сестра

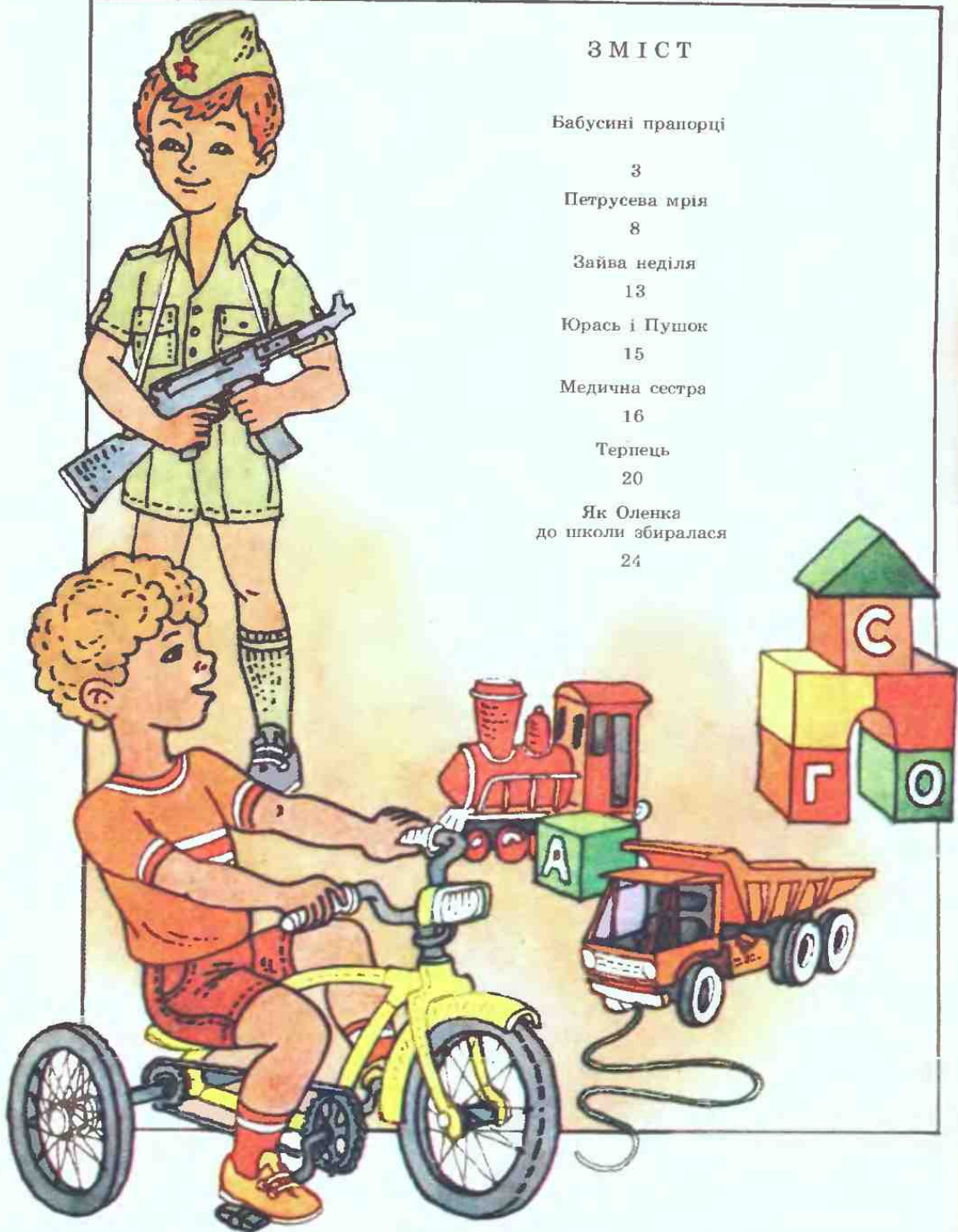
16

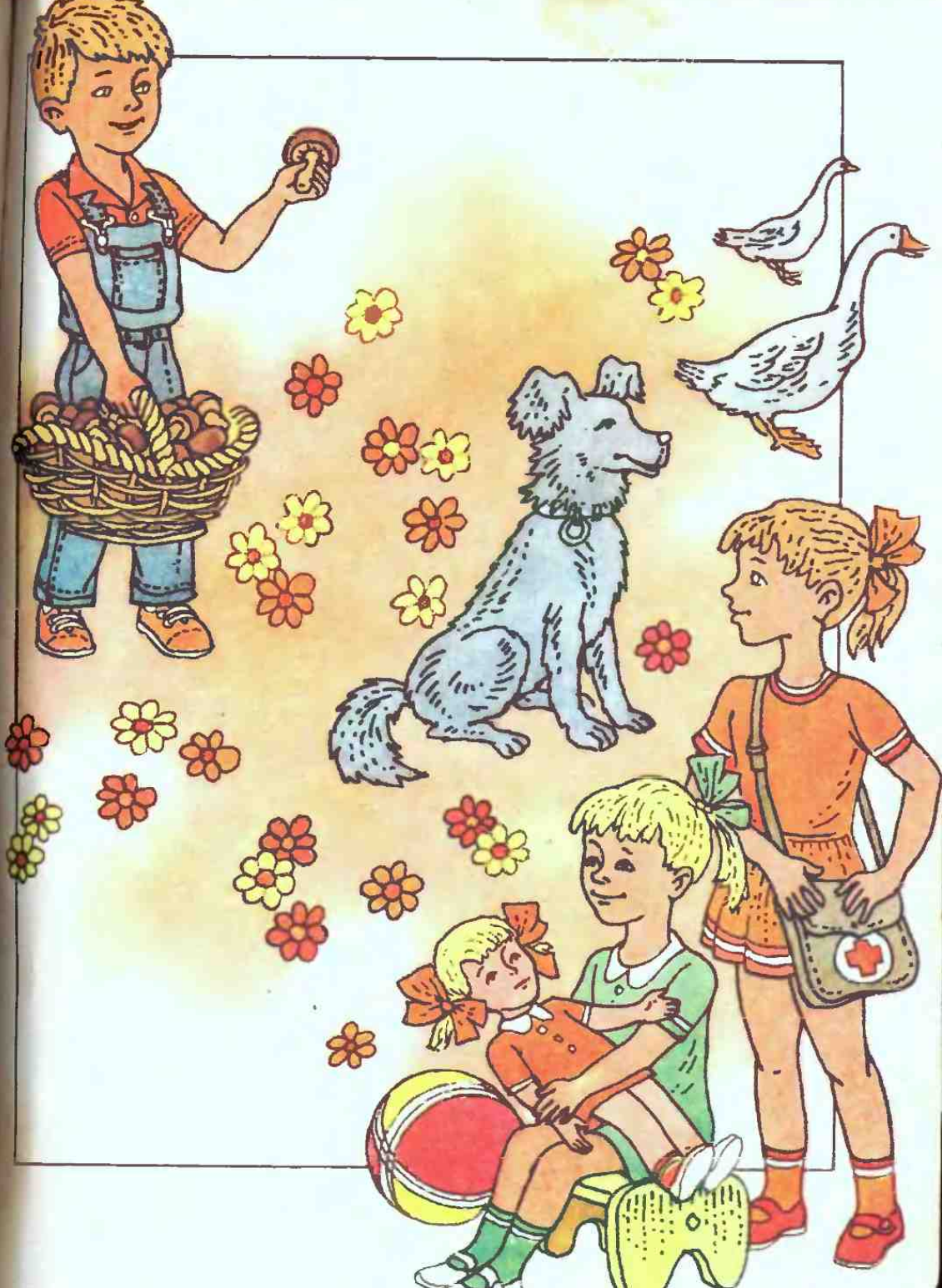
Терпець

20

Як Оленка
до школи збиралася

24

Літературно-художественне видання

Бондарчук Андрей Захарович

ЛИШНЕЕ ВОСКРЕСЕНЬЕ

Рассказы. (На украинском языке). Для дошкольного и младшего школьного
возраста. Художник Гайдай Александр Андреевич

Киев «Василка»

Редактор С. О. Вишневский. Художник редактор О. Л. Васе. Технический редактор
Т. В. Остапенко. Корректор В. В. Краузе.

ИБ № 4589

Здано на виробництво 08.12.87. Підписано до друку 17.04.88. Формат 70×90^{1/16}.
Папір офсетний № 2. Гарнітура шкільна. Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 2,34.
Умовн. фарб.-відб. 10,54. Обл.-вкл. арк. 2,37. Тираж 100 000 пр. Зам. 7—1674.

Ціна 20 к.

Орден Дружби народів видавництво «Василка»,
252655, Київ, МСП, Мельникова, 63.

Фотонабір Головного підприємства республіканського виробничого об'єднання
«Поліграфніч».

Київська ім. XXVI з'їзду КПРС фабрика друкованої реклами, 252067, Київ,
Виборзька, 84.